

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Quæstio I. An sumptio Eucharistiæ sit absolutè necessaria ad salutem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

19.
Neque ob-
stat Bulla
Pauli IV.

Quae verba Pontificis maximè quoque pro se urgent isti Auctores, qui contemnunt Regularibus fas esse ministrandi infirmis Communionem etiam per modum Viatici. Sed sine sufficiente ratione: quia nimirum in generali concessione non censetur contineri Viaticum, utpote specialem difficultatem habens, & in aliis Bullis sufficienter exceptum. De quo etiam non erat controversia inter Religiosos & Parochos, sed solum de casibus ordinariis, videlicet, an sicut generaliter possunt Regulares in suis Ecclesiis excipere confessiones & dare Eucharistiam recurrentibus ad illos, sic idem possint de foris seu extra domos suas: ipsi alioquin Religiosi tunc temporis non urgebant sibi competere vi privilegiorum administrationem Viatici; utpote non ita pridem clarissimè excepti per *Paulum III.* Solum itaque permittitur eis ministrare Communionem non obligatoriam, sive sanis, sive etiam infirmis, tam extra pro-

Quid per
illam conce-
ditur.

prias domos vel Ecclesias, quam in eadem illas, ut ex verbis praedictis liquet.

Nihilominus si periculum sit, ne moribundus sine Viatico decedat, sive quia parochus deficeret, sive quia communionem injustè negaret; potest, immo ex charitate obligatur sacerdos Religiosus, uti & alius saecularis, ministrare Viaticum ex voluntate saltem tacita Ecclesiae aut superioris Prelati; ut contra *Navarrum* docent communiter Doctores. Idemque est de Communionem paschali, quando injustè negaretur à paroco. Ubi tamen de injustitia & irrationabili denegatione Parochi debet praecedere sufficiens notitia sive certitudo.

DICO II. Ad legitime ministrandam Eucharistiam insuper requiritur, ut non tribuatur, nisi legitime disposito. Pater ex dictis de Sacramentis in communi *disp. 3. quest. 6.*

DISPUTATIO SEXTA.

De Sumptione Eucharistiae, & Dispositione praequisita.

QUESTIO I.

An Sumptio Eucharistiae sit absolute necessaria ad salutem?

1.
Sumptio
Eucharistiae
non est par-
vulis neces-
sarium me-
dium ad sa-
lutem.

DICO: Etsi hoc Sacramentum sit utilissimum ad salutem, ut ex dictis de Effectu illius clariùs patebit: non est tamen simpliciter necessarium. Ita Theologi communiter. Estque de fide quoad parvulos ex *Tridentino sess. 21. c. 4. & can. 4.* & ex sensu ac usu Ecclesiae parvulis Eucharistiam subtrahentis. Ratio est: quia parvuli justificantur per Baptismum, justificationem autem sine peccato mortali (cujus sunt incapaces) amittere non possunt: adeoque decedentes cum Baptismo sine Eucharistia re suscepta salvantur; voti autem sunt incapaces: adeoque Eucharistia in re vel in voto non est simpliciter omnibus ad salutem necessaria.

2.
Immo nec
adultis, sive
in re, sive in
voto.

Probatum deinde Conclusio generaliter etiam de adultis (de quibus Nonnulli sic loquuntur, ut sentire videantur Eucharistiam esse his necessariam in re vel in voto) quia illud tantum est necessarium medium in re vel in voto, quod re susceptum habet vim conferendi aliquem effectum necessarium ad salutem, qui tamen etiam per votum illius medii possit conferri. Sed Eucharistia re suscepta non confert effectum necessarium ad salutem; cum supponat primam gratiam, quae sufficit: ergo non est necessarium medium in re vel in voto.

Confirmatur I. quia Eucharistia non est medium necessarium ad justificationem à peccato, ergo nec ad salutem. Quamvis autem ad perseverantiam sit utilissima; non desunt tamen alia ad eandem media: ergo non aliter est necessaria etiam adultis, quam sicut observantia aliorum praecceptorum.

Confirmatur II. quia si quis brevi moriturus sumpto Viatico peccet mortaliter, potest per contritionem & poenitentiam justificari & salvari, quamvis nolit, immo non possit (puta, si ipsa die moriturus jam sumplerit Viaticum, sed cum obice, iterum communicare: ergo tali non est Eucharistia necessaria in re vel in voto.

Dices I. Christus *Joan. 6.* generaliter dixit: *Nisi manducaveritis carnem Filii hominis &c. non habebitis vitam in vobis*, sicut *c. 3.* dixerat: *Nisi quis renatus fuerit &c.* ergo Eucharistia est omnibus aequè necessaria sicut Baptismus. Resp. (praetermissa expositione Variorum de Spirituali manducatione) Scripturam juxta doctrinam communem intelligi de reali manducatione Eucharistiae & tantum habere vim praeccepti, utique concernentis eos solos qui sunt praeccepti capaces, scilicet adultos. Ideoque Christus loquens de Baptismo, qui etiam parvulis est necessarius necessitate medii, non utitur verbis significantibus actionem, ut in praecedentibus sed potius passionem; dicens: *Nisi quis renatus fuerit.* Deinde etsi modus loquendi esset planè similis, dissimilem tamen esse modum intelligendi, constat, tum ex sensu & interpretatione Ecclesiae; tum ex

subiecta materia: quia nempe Baptismus est institutus ad conferendum effectum salutis necessarium, qui deficiente Baptismo haberi nequit, nisi per Baptismi verum, scilicet gratiam justificantem; non autem Eucharistia.

Dices II. Augustinus l. 1. de Peccat. meritis & remiss. c. 20. Epist. 106. & alibi sæpe verba Christi Joan. 6. Nisi manducaveritis carnem Filii hominis &c. etiam extendit ad parvulos, inde solius probate peccatum originale in parvulis, Quibus proinde olim post Baptismum Eucharistia tribui consueverat, ut colligitur ex Dionysio de Eccl. Hierarch. cap. 7. prope finem & aliis antiquis Patribus. Huius quoque usus meminit Alcuinus l. De divin. offic. c. De Sabbato sancto. Et Hugo de S. Victore l. 1. de Sacram. c. 20. Pueris (ait) recens natis idem Sacramentum in specie sanguinis est ministrandum digno Sacerdotis: quia tales naturaliter jugere possunt. Resp. Augustinum (idem est de Innocentio 1. Epist. 93. apud Augustinum) non loqui de reali sumptione Eucharistia, sed potius de unione & incorporatione quadam cum Christo, quæ etiam per Baptismum habetur, & metaphoricè dicitur manducatio & potatio, seu participatio corporis & sanguinis. Nam (ut ait idem Augustinus l. 3. de peccat. meritis & remiss. c. 4.) nihil agitur aliud, cum parvuli baptizantur, nisi ut incorporentur Ecclesie, id est, corpori Christi membrisque socientur. Et infra: Nisi manducaverim homines carnem ejus, hoc est, participes facti fuerim corporis ejus, non habebim vitam. Et concludit, non solum in regnum Dei non baptizatos parvulos intrare non posse, sed nec vitam æternam posse habere, præter Christi corpus; cui ut incorporentur, Sacramento Baptismi imbuuntur. Et cap. Quia passus est 36. de Consecr. dist. 2. & cap. Nulli est 13. de Consecr. dist. 4. ex Augustino dicitur: Nulli est aliquatenus ambigendum, tunc unanquamque Fidelium corporis sanguinisque Domini participem fieri, quando in Baptismo membrum Christi efficiunt, nec alienari ab illius panis, calicisque consortio, etiam si, antequam panem illum comederat, & calicem hibat, de hoc seculo in imitate corporis Christi constitutus abscedat. Sacramenti quippe illius participatione, ac beneficio non privatur, quando ipse hoc, quod illud Sacramentum est, invenit. Et quamvis hæc verba hodie in operibus Augustini non reperiantur, ea tamen refert Beda in illud 1. Cor. 10. Calix benedictionis &c. Et ferè omnia etiam ex Augustino recitat Hugo de S. Victore supra.

Instabis: Augustinus l. 1. de Peccat. meritis c. 20. ait: Dominum audiamus, non quidem hoc de Sacramento, lavari dicentem, sed de Sacramento sancte mense sua, quod nemo ritè nisi baptizatus accedit. Nisi manducaveritis carnem meam &c. indeque probat id necessarium esse etiam parvulis; ut habeant vitam; loquens utique de ipso Sacramento Herinex Sum. Theol. Pars IV.

Eucharistia proprio jam baptizatis. Resp. Eiusdem ex contextu aliisque locis mentem Augustini esse manifestam, quod scilicet verba Christi prolata de ipso Sacramento Eucharistia jam baptizatis proprio, etiam verificentur in parvulis, alio tamen modo, quam in adultis, ratione scilicet unionis per gratiam Baptismi cum corpore & sanguine Christi: quamquam ad ipsum Sacramentum Eucharistia nemo ritè nisi baptizatus accedat. Unde ibidem Augustinus præferat: Verumtamen si percepto baptismo de hac vita emigraverit, solutoreatu cui originaliter erat obnoxius, perficietur in illo lumine veritatis &c. nimirum, quia ut ait idem Augustinus l. 2. c. 28. in Baptismo omnino plena & perfecta sit remissio peccatorum.

Unde manifestum est, nil magis alienum à mente Augustini, quam quod parvuli per lavacrum non perfectè emundentur à peccato, vel quod sine nova culpa in Dei iram recidant; quorum alterutrum foret necessarium, si realis sumptio Eucharistia esset eis necessaria ad salutem. Usus autem antiquus ministrandi Eucharistiam parvulis non probat necessitatem illius pro talibus. Ut enim (inquit Trident. sess. 21. c. 4.) Sanctissimi illi Patres sui facti probabilem causam pro illius temporis ratione habuerunt, ita certè eos nullam salutis necessitate id fecisse, sine controversia credendum est.

QUÆSTIO II.

An & Qualiter Sumptio Eucharistia sit præcepta jure divino?

Dico I. Datur præceptum divinum sumendi Eucharistiam, Ita D. Thomas q. præceptum 80. art. 1. & alii communiter, adeò ut Valentia sentiat, jam nullum Catholicum docere contrarium; quamvis quidam Antiqui contrarium docuisse referantur.

Probatur I. ex Joan. 6. Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Quæ verba de manducatione sacramentali esse intelligenda ostendimus disp. 3. q. 1. & manifestè significant necessitatem; non quidem medii, ut quæst. præc. ostendimus, ergo saltem necessitatem præcepti.

Probatur II. ex verbis Christi Luca 22. Hoc facite in meam commemorationem. Quibus verbis præcepit non tantum consecrationem, sed etiam sumptionem hujus Sacramenti q. d. Id quod nunc agitur, dum ego accipio panem, confecto & dispenso, & quod vos agitis accipiendo & manducando; hoc volo in Ecclesia mea fieri, quæ laicis & sacerdotibus constat. Atque ita præcipit, ut singuli respectivè faciant, quod ad se spectat. Quod confirmatur ex Tridentino sess. 13. c. 2. dicente, in illius sumptione